Lietas Nr. C36035314
Lietas arhīva Nr. C-0353-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsos 2014.gada 12.maijā

Talsu rajona tiesa

tiesnese Ilze Valbaka,

izskatot rakstveida procesā civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību „ExpressCredit" maza apmēra prasībā pret /pers.A/par naudas piedziņu,

konstatēja:

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „ExpressCredit" (turpmāk – prasītāja) 2014.gada 3.februārī cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers.A/(turpmāk – atbildētāju) par galvenā parāda 487,49 EUR (342,61 Ls), nolīgto procentu 260,23 EUR (182,89 Ls), līgumsoda 398,40 EUR (280 Ls) piedziņu, norādot, ka starp SIA „Lombards24.lv", pēc nosaukuma maiņas uz SIA "ExpressCredit", un atbildētāju 22.06.2012. noslēgts Aizdevuma līgums Nr.K7-00000233.Saskaņā ar Aizdevuma līguma I daļas noteikumiem Aizdevuma līguma priekšmets bija aizdevuma summa 400 Ls, ko prasītāja apņēmusies izsniegt atbildētājam, savukārt atbildētājs apņēmies to pieņemt un atmaksāt kopā ar procentiem par tā lietošanu aizdevuma līguma grafikā noteiktajā kārtībā. Aiz devuma summa un procenti par tās lietošanu atmaksājami, sākot ar 2012.gada 22.jūliju līdz 2013.gada 22.martam, veicot maksājumu 75 ,07 Ls apmērā. Ja atbildētājs kavē aizdevuma atmaksas termiņu, prasītāja saskaņā ar Aizdevuma līguma I daļas noteikumiem tiesīga aprēķināt līgumsodu 1% dienā no aizdevuma summas par katru kavējuma dienu. Saskaņā ar prasītājas grāmatvedības esošo informāciju atbildētājs veicis 2 maksājumus aizdevuma atmaksai: 2012.gada 22.jūlijā maksājumu 75,07 Ls, no kuriem 27,07 Ls novirzīti aizdevuma summas atmaksai, savukārt 48 Ls novirzīti procentu par aizdevuma summas lietošanu samaksai. Otrs maksājums veikts 2012.gada 22.augustā 75,07 Ls apmērā, no kura 30,32 Ls novirzīti aizdevuma summas atmaksai, 44,75 Ls – procentu par aizdevuma lietošanu samaksai. Saskaņā ar Aizdevuma līguma grafiku pēdējais termiņš visai aizdevuma summas atmaksai bija 2013.gada 22.marts. Atbildētājs savas saistības nav izpildījis, līdz 2013.gada 22.martam nav atmaksājis atlikušo aizdevuma summu un procentus. Prasītāja , ievērojot faktu, ka līdz pēdējam aizdevuma atmaksas termiņam atbildētājs savas saistības nebija izpildījis, sākot no 2013.gada 23.marta līdz 2013.gada 10.jūnijam, aprēķinājis līgumsodu pēc formulas: 400 Ls x 1% (līgumsoda koeficients) = 4 Ls (līgumsoda apmērs par vienu kavējuma dienu), kas reizināts ar 70 kavējuma dienām (23.03.2013.-10.06.2013.) = 280 Ls. 2013.gada 21.augustā prasītāja iesniegusi Talsu rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļā pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, līdzot piedzīt no atbildētāja parādu un līgumsodu. Saistību izpilde brīdinājuma kārtībā netika veikta, jo atbildētājs brīdinājumu nav saņēmis ā beidzies glabāšanas termiņš un zemesgrāmatu nodaļas tiesnese pieņēmusi lēmumu atstāt pieteikumu bez izskatīšanas. Prasības pamatojumam norādīts Latvijas Republikas Civillikuma 1587., 1590., 1716., 1717., 1720.p.1.punkts, Civilprocesa likuma 26.panta pirmā daļa, 41.panta pirmā daļa un 406. ^{8} panta trešā daļa. Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no /pers.A/par labu SIA "ExpressCredit" aizdevuma summas daļu 487,49 EUR (342,61 Ls), procentus par aizdevuma lietošanu 260,23 EUR (182,89 Ls) un līgumsodu 398,40 EUR (280 Ls), kopā 1146,12 EUR (805,50 Ls), nosakot SIA „ExpressCredit", reģ. Nr. 40103252854, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% apmērā gadā no pamatparāda ā aizdevuma summas neatmaksātās daļas 487,49 EUR (342,61 Ls), un tiesāšanās izdevumus. Prasītāja norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē (skatīt lietas 4.-8.lapu).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma (turpmāk ā CPL) 250. ^{21}panta noteikumiem2014.gada 26.februārī uz atbildētāja deklarēto dzīves vietu tika izsūtīts prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapa ar līgumu 30 dienu laikā no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas iesniegt tiesā rakstveida paskaidrojumus. (skatīt lietas 29., 31.lapu)

Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētājs paskaidrojumus par prasību nav iesniedzis, nav izteicis līgumu lietu izskatīt tiesas sēdē; tas saskaņā ar CPL 250.^{21}panta otro daļu nav lūdzis sprieduma taisīšanai lietā.

CPL 250.^{25}panta otrā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas izskatīšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu izskatīt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Paziņojums pusēm nosūtīts 2014.gada 1.aprīlī, norādot, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2014.gada 12.maijā un spriedums būs pieejams tiesas kancelejā no 2014.gada 12.maija plkst. 15.00. (skatīt lietas 33., 34.lapu)

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus lietā, atzīst, ka maza apmēra prasība par naudas piedziņu ir pamatota un apmierināma daļēji šādu apsvērumu dēļ:

Ar lietai pievienoto 2013.gada 25.jūnija LR Uzņēmuma reģistra ēmum u Nr.6-12/85823/1 pierādīts, ka firma SIA "Lombards24.lv" mainīta uz SIA "ExpressCredit". (skatīt lietas 18.lapu)

Puses 2012.gada 22.jūnijā noslēdza Aizdevuma līgumu Nr.K7-00000233, ar kuru prasītāja atbildētājam piešķīra aizdevumu 400 Ls uz 273 dienām, ar kredīta atmaksas termiņu 2013 .gada 22.marts, fiksēto procentu likmi 12% mēnesī, gadā 144%, līgumsodu dienā no aizdevuma summas 1%. (skatīt lietas 13.lapu)

Aizdevuma līguma 4.1.punktā atbildētājs apņēmās atmaksāt aizdevumu saskaņā ar līguma noteikumiem un grafiku.

Saskaņā ar Maksājuma grafiku atbildētājam bija jāveic maksājumus līdz katra mēneša 22.datumam.

Lietā nav pierādījumu, ka atbildētājs līdz prasības celšanai tiesā vai līdz lietas izskatīšanai tiesā pieprasīto parāda summu būtu samaksājis labprātīgi. Atbildētājs nav arī iebildis pret prasības apmierināšanu.

Latvijas Republikas Civillikuma (turpmāk – Latvijas CL) 1.pantā noteikts, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības.

Saskaņā ar Latvijas CL 1838.pantu samaksa jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Saskaņā ar Latvijas CL 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesība s atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Latvijas CL 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Tiesa uzskata, ka minētās likuma normas piemērojamas konkrētajā gadījumā, un, ievērojot, ka lietā nav pierādījumu, ka puļu starpā pastāvētu strīds par 20 12.gada 22.jūnijā noslēgtā līguma tiesīgumu, ievērojot, ka prasītāja aizdevumu piešķīrusi, ka atbildētājs naudas aizdevumu saņēmis, bet nav veicis aizdevuma atmaksu pilnā apmērā, ir likumīgs pamats atzīt, ka prasība par galvenā parāda 487,49 EUR piedziņu no atbildētāja ir pamatota un apmierināma, ievērojot arī, ka lietā nav pierādījumu, ka atbildētājs būtu izpildījis laikā un pienācīgā kārtā ar 2012.gada 22.jūnijā noslēgto līgumu uzņemtās saistības.

Saskaņā ar Latvijas CL 1946.panta pirmās daļas noteikumiem procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Arī Latvijas CL 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Savukārt, Latvijas CL 1763.panta 1.punktā noteikts, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu, un 1765.pantā noteikts, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Tajā gadījumā ikmēneša procentu likme noteikta saskaņā ar tiesisku darījumu – 20 12.gada 22.jūnijā noslēgtā līguma Nr.K7-00000233 noteikumiem.

Latvijas CL 1652.panta 3.punktā noteikts, ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildāmā vai nu ar likumu, vai ar līgumu.

Tiesa uzskata, ka saskaņā ar iepriekš norādītajām likuma normām arī prasība daļā par līgumisko procentu 260,23 EUR piedziņu par laiku no 2012.gada 22. septembra līdz 2013.gada 22.martam ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Latvijas CL 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņš no saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Latvijas CL 1720.panta 2.punktā noteikts, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildāmā, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildāmā vispār, kā par neizpildāmā termiņā.

Prasītāja aprēķinājusi līgumsodu saskaņā ar līguma pamatnoteikumiem par laiku no 2013.gada 23.marta līdz 2013.gada 10.jūnijam 398,40 EUR apmērā.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta vienpadsmito daļu tiesa, izņēmot strīdu vai veicot citas no ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtā līguma izrietošā procesuālā darbības, izvērtē līguma noteikumus un strīda

atrisinājumam attiecībā uz patērētāju nepieņemamo līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punktu par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda vai nepienācīgi izpilda līgumsaistības, nepropocionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līgumsaistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi salīdzinājumā ar līgumsaistību neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus.

Saskaņā ar Latvijas CL 5.pantu, kad lieta jāizšķir pēc tiesas ieskata vai atkarībā no svarīgiem iemesliem, tad tiesnesim jāspriež pēc taisnības apziņas un vispārīgiem tiesību principiem.

No minētā aizdevuma līguma izriet, ka līgums ir noslēgts starp prasītāju kā pakalpojumu sniedzēju un atbildētāju kā patērētāju. Tiesa atzīst, ka tiesiskajās attiecībās, kur piedalās patērētājs, Patērētāju tiesību aizsardzības likuma tiesību normas ir speciālas tiesību normas, savukārt Civillikuma normas ir vispārējās tiesību normas.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punktu līgumsods patērētāju tiesībās īsteno kompensācijas principu, līdz ar to, pēc tiesas ieskata, līgumsoda sodošajam elementam, salīdzinot ar kopējo līgumsoda apmēru, jābūt ļoti minimālam. Tāpat tiesa atzīst, ka līgumsoda mērķis nav pelnīt uz patērētāja rēķina.

Atbildētājs nav maksājis ikmēneša maksājumus no 2012.gada 22.septembra līdz 2013.gada 22.martam un prasītāja no 2013.gada 23.marta līdz 2013.gada 10.jūnijam, tas ir, par 70 kavējuma dienām, aprēķinājusi un pieprasījusi līgumsodu398,40 EUR apmērā.

Šo līgumsoda summu tiesa novērtē kā nesamērīgu, jo tā uzskatāma par iedzīvošanos uz parādnieka rēķina.

Augstākās tiesas Senāta civillietu departamenta 2008.gada 14.maija spriedumā lietā SKC-212 norādīts, ka līgumsoda piemērošana vērtējama atbilstoši soda samērīguma un taisnīguma principiem.

Tiesa uzskata, ka līgumsods, kas būtu uzskatāms par saprātīgu un samērīgu, ievērojot, parāda lielumu, ir nosakāms 10% apmērā no pamatparāda summas 487,49 EUR, tas ir 48,75 EUR.

Līdz ar to līgumsods piedzenams 48,75 EURapmērā, bet prasījums daļā par līgumsoda 349,65 EURpiedziļu noraidāms.

Tiesa atzīst, ka neskatoties uz to, ka atbildētājs nav apstrīdējis piedzenamās summas aprēķina pareizību, ievērojot iepriekš norādītos iegūtos pierādījumus un tiesas apsvērumus, saskaņā ar minētajām likuma normām, prasība ir pamatota un apmierināma daļēji – par 796,47 EURpiedziļu.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, tajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierinātā prasījuma apmēram.

Līdz ar to no atbildētāja par labu prasītājai, ievērojot, kas prasība apmierināma daļēji – par 796,47 EURpiedziļu, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva 119,47 EUR (aprēķins: 796,47 EURx 15% saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.a)punkta noteikumiem) un saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu – ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR par ierakstītu dokumentu – prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu nosūtīšanu.

Faktiski tajā lietā tiesas izdevumi ir 7,30 EUR; no tiem samaksāti 4,70 EUR (skatīt kvīti lietas 11.lapā). Līdz ar to nesamaksātie tiesas izdevumi ir 2,60 EUR (skatīt kancelejas izziņas lietas 23., 24., 33., 32., 34.lapā), kas, ievērojot prasītājas līgumu un ka prasība tiek daļēji apmierināta, iepriekš norādīto likuma normu izpratnē ir piedzenami no atbildētāja par labu Tiesu administrācijai.

Civilprocesa likuma 195.pantā noteikts, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziļu, rezolutīvajā daļā norādāmas arī prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot to apmēru.

Tiesa uzskata, ka saskaņā ar šo likuma normu un, ievērojot Latvijas CL 1756. un 1765.panta noteikumus (skatīt pantu saturu iepriekš), kā arī prasītājas līgumu, ir pamats atzīt prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6 procentus gadā no piespriestās parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai), bet ne vairāk kā pamatparāda 487,49 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu, taisot spriedumu par naudas summu un tiesīšanās izdevumu piedziļu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa uzskata, ka atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41., 97., 204.^{1}, 250.^{25}, 250.^{27}pantu tiesa

nosprieda:

Apmierināt maza apmēra prasību daļēji.

Piedzīt no /pers.A/, personas kods /personas kods/, par labu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „ExpressCredit”,reģistrācijas Nr.40103252854, galveno parādu 487,49 EUR (četrus simtus astoņdesmit septiņus *euro* un 49 centus), procentus par aizdevuma lietošanu 260,23 EUR (divus simtus sešdesmit *euro* un 23 centus), līgumsodu 48,75 EUR (četrdesmit astoņus *euro* un 75 centus), valsts nodevu 119,47 EUR (vienu simtu deviņpadsmit *euro* un 47 centus), ar lietas izskatīšanu saistītos tiesas izdevumus 4,70 EUR (četrus *euro* un 70 centus), kopā piedzīt 796,47 EUR (septiņus simtus deviņdesmit sešus *euro* un 47 centus).

Piespriestīs summas iemaksājamas sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „ExpressCredit" akciju sabiedrības „Reliono" investīciju bankā kontā LV15RIBR00118801N0000.

Noraidīt prasību daļā par līgumsoda 349,65 EUR (trīs simtu četrdesmit deviņu *euro* un 65 centu) piedziņu.

Piedzīt no /pers.A/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai līdz šim nesamaksātos tiesas izdevumus 2,60 EUR (divus *euro* un 60 centus), kas iemaksājams Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, kontā LV51TREL2190458019000.

Atzīt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „ExpressCredit" tiesība saņemt no /pers.A/ likumiskos kavējuma procentus 6 % gadā no piespriestās parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei, bet ne vairāk kā pamatparāda 487,49 EUR (četru simtu astoņdesmit septiņu *euro* un 49 centu) apmērā.

Noteikt atbildētājam sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā Kurzemes apgabala tiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Talsu rajona tiesā.

Tiesnese Ilze Valbaka